

УДК 330.34

О. Берестецька, канд. екон. наук

В. Цимбровський

Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя, Україна

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ БУДІВНИЦТВА В УКРАЇНІ

O. Berestetska, Ph.D.in Economics

V. Tymbrovskyi

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

DIGITAL TRANSFORMATION OF CONSTRUCTION IN UKRAINE

Сьогоднішня епоха характеризується розвитком електронного середовища та переходом до інформаційної моделі управління. Саме тому, розвинуті країни світу значну увагу приділяють розвитку цифрової економіки.

Цифрова економіка — це система економічних та соціальних відносин, які формуються на навичках інформаційно - комп'ютерних технологій (ІКТ) для ефективного виробництва, продажу та постачання продуктів, здійснення ділових операцій на ринку. Вона вважається шляхом в майбутнє, для якого важливими є адаптація, інновація і трансформація. Для того, щоб бути в майбутньому більш стійкими, залученими і взаємопов'язаними, треба чим швидше пристосовуватися до нових реалій та інноваційно змінюватися [2].

Цифрова трансформація торкнеться всіх галузей промисловості. Для будівельного підприємства вона охоплює декілька напрямів, зокрема:

- впровадження сучасних технологій будівельного інформаційного моделювання, (ВІМ - технологій), як інструмента подальшого перетворення, осучаснення, а іншими словами, цифрової трансформації будівельної галузі України.

ВІМ - технології - це інноваційний критерій управління цифровою інформацією, що застосовують у будівництві та містобудуванні. Крім збору і комплексної обробки всієї конструкторської, технологічної, економічної інформації про об'єкт можна віртуально відтворити його ще до початку будівництва, відстежувати його процеси від проектування до подальшої експлуатації.

Це дозволяє підвищити безпеку й надійність будівель і споруд, здійснювати оперативне керівництво процесами будівництва і контролю якості виконання будівельних робіт, зменшити ймовірність помилок у проєктах, знизити вартість будівництва та оптимізувати витрати на стадії експлуатації [4]. Відомо також, що ВІМ - технології тільки починають застосовувати в українській будівельній галузі, за ними майбутнє галузі.

- впровадження технологій Internet of Everything (IoT) для побудови та управління розумними будинками та містами.

Концепція розумного будинку орієнтована на пошук технічних рішень, які повинні принести максимальну зручність і комфорт у повсякденне життя людини, що дозволить швидко, легко і ефективно управляти основними системами в будинку або квартирі. Головним питанням постає осучаснення будівель міст та встановлення ефективного ресурсного менеджменту із застосуванням IoT, «зелених» технологій, «розумних мереж» («старт - грід»), нових технічних стандартів [3].

- революція в системах ERP, SCM, KMS, CRM, використання великих даних та хмарних обчислень:

система управління ресурсами підприємства ERP (Enterprise Resource Planning) відображає планування ресурсів підприємства;

система управління логістикою SCM (Supply Chain Management) відбиває управління ланцюжками постачання;

система управління знаннями KMS (Knowledge Management System) забезпечує постійне нарощування інтелектуального капіталу організації, цінність якого іноді може перевищувати цінність матеріальних активів;

система управління взаємовідносинами з клієнтами CRM (Customer Relationship Management), відноситься до всіх стратегій, методів, інструментів і технологій, які використовує бізнес для розвитку, утримання і залучення клієнтів;

система управління контентом фірми ECM (Enterprise Content Management) забезпечує управління цифровими документами і контентом інших типів.

- застосування робототехніки та 3D-друку.

За даними Державної служби статистики України, в 2021 році робототехніку використовували підприємства майже усіх видів економічної діяльності. Частка підприємств будівельної галузі становить 2,5%, а за типами роботів тут переважають обслуговуючі [1].

Таким чином, створення сучасного цифрового простору є пріоритетним напрямком в будівництві у найближчій перспективі. Цифровізація змінює бізнес - моделі підприємств, надає нові можливості для формування конкурентних переваг, отримання доходів і створення вартості, підвищення ефективності бізнес - процесів, а в подальшому – і до переходу до цифрового бізнесу, визначає певні задачі перед підприємствами, вирішення яких полягає у впровадженні новітніх методів роботи та цифрового управління з метою зростання прибутковості.

Позитивними ефектами від цифровізації підприємства є зміцнення його конкурентних позицій на ринку за рахунок автоматизації виробничих процесів, зниження витрат, зростання продуктивності праці та ефективності управління тощо.

Основними загрозами для підприємства від цифровізації можуть стати:

- проблеми нестачі розробників програмного забезпечення та ІТ - фахівців, що в подальшому може призвести до зростання витрат на оплату їх праці;
- сукупний ефект від цифровізації може виявитись слабшим за очікуваний.

Так, цифрова економіка є одним із найважливіших чинників формування якості життя та зростання добробуту. В Україні є всі умови для здійснення цифрового переходу на вищий технологічний рівень розвитку.

Література

1. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємствах. URL.: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/zv/ikt/arh_ikt_u.html
2. Інновації та цифрова трансформація стануть для ДТЕК пріоритетними напрямками розвитку в найближче десятиліття. URL: <https://dtek.com/media-center/news/innovation-and-digital-transformation-will-become-dteks-priority-development-areas-in-the-next-decade/>
3. Цифрова адженда України – 2020. Першочергові сфери, ініціативи, проекти «цифровізації» України до 2020 року URL: <https://ucco.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf>
4. Цифрова трансформація тепер і в будівництві. URL: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/cifrova-transformaciya-teper-i-v-budivnictvi/>